Dosar nr. 2-24061252-05-2r-23062025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia
Judecător: Octavian Grecu

Curtea de Apel Sud

D E C I Z I E
în numele Legii

15 august 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud
în componenţa:
Preşedintele completului, judecător **Evgheni BANCOV**
Judecătorii **Inga GORLENCO**
Andrei SCRIPCENCO

în lipsa părților, a judecat recursul declarat de recurentul Darmancev Pavel împotriva încheierilor Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025 și încheierea din 15 aprilie 2025, pronunțate în cauza civilă la cererea reconvențională depusă de Darmancev Pavel împotriva lui Botnaru Sergiu, intervenient accesoriu notarul Moraru Natalia privind declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021, în cauza civilă la acțiunea inițială depusă de Botnaru Sergiu împotriva lui Darmancev Pavel cu privire la încasarea datoriei în mărime de 39046,50 euro,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 06.06.2024, Botnaru Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Darmancev Pavel, solicitând instanței de judecată încasarea datoriei în mărime de 39046,50 Euro, formată din datoria de bază în mărime de 25500 Euro și penalitate în mărime de 13546,60 Euro, acțiunea fiind primită spre examinare prin încheierea Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) din 24.06.2024.

La 01.11.2024, Darmancev Pavel s-a adresat cu cerere reconvențională împotriva lui Botnaru Sergiu, intervenient accesoriu notarul Moraru Natalia, solicitând instanței de judecată declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021.

Odată cu depunerea acțiunii reconvenționale, a solicitat Darmancev Pavel scutirea de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale pe motiv că, starea materială a acestuia nu îi permite achitarea taxei de stat în mărime deplină în condițiile în care constituie o sumă exorbitantă.

În acest sens a invocat că, în perioada anilor 2022-2023, a obținut un venit total în mărime de 77241,05 lei, acesta fiind sub limita minimului de existență și, totodată, a menționat că, are un copil minor în vîrstă de 7 ani la întreținere, circumstanțe care, în condițiile impunerii la plata taxei de stat în mărime depline, ar fi inechitabil și ar încălca accesul liber la justiție.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 06 noiembrie 2025 s-a dispus:

Se respinge cererea lui Darmancev Pavel de scutire de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale.

Nu se dă curs cererii reconvenționale depusă de către Darmancev Pavel împotriva Botnaru Sergiu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021.

Se comunică lui Darmancev Pavel despre necesitatea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii reconvenționale și anume: în funcție de ajustarea pretențiilor, anexarea la materialele pricinii a dovezii de plată a taxei de stat în cuantumul stabilit de lege în raport cu valoarea acțiunii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 (zile) zile din data primirii copiei de pe încheierea în cauză.

Se explică lui Darmancev Pavel că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea reconvențională nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin cererea din 03.02.2025, Darmancev Pavel a solicitat amînarea plății taxei de stat pînă la pronunțarea hotărîrii pe caz, invocând starea materială precară, fapt confirmat, potrivit cererii prin probele anexate la cerere.

Tot la 03.02.2025, Darmancev Pavel a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, la fel invocând starea materială precară, fapt confirmat, potrivit cererii, prin probele anexate la cerere.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) din 07.02.2025, a fost respinsă cererea lui Darmancev Pavel de amînare a plății taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depusă de către Darmancev Pavel împotriva Botnaru Sergiu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021, fiindu-i comunicat lui Darmancev Pavel despre necesitatea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii reconvenționale și anume, anexarea la cererea reconvențională a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 23926,33 lei (douăzeci trei mii nouă sute douăzeci șase, 33 lei), în original, acordându-i pentru aceasta un termen suplimentar de 10 (zece) zile din data recepționării copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat lui Darmancev Pavel că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea reconvențională nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 15 aprilie 2025 s-a dispus:

Se restituie cererea reconvențională depusă de către Darmancev Pavel împotriva lui Botnaru Sergiu, intervenient accesoriu notarul Moraru Natalia, cu privire la declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021, în cauza civilă la acțiunea inițială depusă de către Botnaru Sergiu împotriva lui Darmancev Pavel cu privire la încasarea datoriei în mărime de 39046,50 Euro. Se remite lui Darmancev Pavel încheierea în cauză şi cererea reconvențională împreună cu anexe. Se explică lui Darmancev Pavel că, restituirea cererii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceiași acțiune, împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat neajunsurile.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu încheierile Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025 și încheierea din 15 aprilie 2025, Darmancev Pavel la data de 26 mai 2025, a declarat recurs împotriva acesteia, prin care a solicitat: să fie repus în termen de depunere a cereri de recurs, să fie primită spre examinare și admisă integral prezenta cerere de recurs, să fie casată integral încheierile Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025 și încheierea din 15 aprilie 2025, cu restituirea cauzei în instanța de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că, că încheierile din 06.11.2024, 07.02.2025, 15.04.2025 sunt vădit neîntemeiate ce urmează a fi casate integral, invocînd că instanța de fond a respins neîntemeiat cererea de scutire de la plata taxei de stat, cererea de amânare a plății a taxei, deoarece nu a dat aprecierea aprofundată probelor prezentate care confirmă imposibilitatea financiară a lui Darmancev Pavel de a achita taxa deplină.

Consideră că, instanța a invocat nişte argumente greşite pe care şi-a motivat respingerea de scutire, argumente care nu au nici un substrat factologic.

Relatează că, conform încheierii din 06.11.2024, instanța a respins cererea din motiv că în situația în care a angajat un avocat, rezultă că dispune de mijloace financiare pentru achitarea serviciilor acestuia, respectiv dispune şi de mijloace de achitare a taxei de stat. Consideră greşită o astfel de concluzie din 2 motive: recurentul nu cunoaşte pe avocatul Lesnic Denis, care nu este avocatul său și chiar dacă ar avea un avocat, acest fapt nu este relevant. Darmancev Pavel nu înțelege de unde a apărut în prezenta cauză Lesnis Denis ca avocat, susține că nu a angajat la moment în calitate de apărător nici o persoană din lipsă de mijloace financiare.

Menționează că, conform jurisprudenței CtEDO (Malahov către Moldova din 2007 ş.a.), faptul angajării avocatului nu este relevantă și nu poate fi utilizată ca contra argument la respingerea cererii de

scutire la plata taxei de stat. Orice persoană are dreptul la un avocat, iar prin angajarea avocatului se exercită efectiv dreptul privind accesul la justiție şşi nu are atribuție cu taxa de stat.

Darmancev Pavel evidențiază că starea materială nu îi permite să achite-taxa de stat în suma deplină, deoarece constituie o sumă exorbitant de mare. Astfel, conform materialelor anexate, recurentul pentru anul 2022 - 2023 a avut un venit total de 77421,05 lei şi totodată are un copil minor la întreținere cu vârsta de 7 ani.

Respectiv susține că, în circumstanțele descrise impunerea la achitarea taxei de stat în cuantum deplin, nu este echitabil și încalcă accesul liber la justiție. Or, luând în considerarea că taxa de stat raportată la venitul recurentului este mai mare decât minimul de întreținere, suma taxei este inechitabilă.

Respectiv, în circumstanțele descrise și probele prezentate, atestă faptul că Darmancev Pavel nu dispune de mijloace financiare suficiente, or veniturile acestuia nici nu acoperă minimul de existență stabilit de BNS. Darmancev Pavel nu înțelege ce probe suplimentare trebuia să prezinte în susținerea cererii de scutire deoarece probele prezentate la 30.10.2024 confirmă cert starea materială precară.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Analizând lucrările dosarului se atestă că judecătorul primei instanțe a examinat cererea fără participarea părților și a emis încheierea judecătorească, la data de 15 aprilie 2025. Potrivit scrisorii de expediere, copia încheierii a fost expediată participanților la proces la data de 05 mai 2025 (f.d.97) și recepționată de Darmancev Pavel la 19 mai 2025, fapt confirmat prin avizul de recepție. (f.d. 100)

Cerere de recurs a fost depusă la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia la data de 26 mai 2025. Astfel, se reține respectarea termenului de înaintare a recursului împotriva încheierii emise de prima instanță de către Darmancev Pavel, nefiind necesară repunerea în termen a recursului declarat.

Procedura de notificare a fost legal executată.

În conformitate cu prevederile art.423 alin.(1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în prima instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul cod.*

Potrivit prevederilor art.426 alin. (3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării cauzei în ordine de recurs - 15 august 2025, ora 15:30.

Părții intimatei i s-a acordat posibilitate de a depune referință la cererea de recurs.

La 22 iulie 2025 Botnaru Sergiu a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Darmancev Pavel împotriva încheierilor Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025, 15 aprilie 2025, ca fiind nefondat.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului, analizând încheierile contestate în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs și cu înscrisurile administrate la cauza civilă, Completul de judecată ajunge la concluzia admiterii recursului, cu casarea integrală a încheierilor primei instanțe, din următoarele motive.

Conform art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.*

Astfel, pentru a elucida aspectele abordate în cererea de recurs, Completul de judecată invocă legislația pertinentă cazului şi motivele expuse mai jos.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, i*nstanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.*

După cum rezultă din actele cauzei, Completul de judecată constată că, la 06.06.2024, Botnaru Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Darmancev Pavel, solicitând instanței de judecată încasarea datoriei în mărime de 39046,50 Euro, formată din datoria de bază în mărime de 25500 Euro și penalitate în mărime de 13546,60 Euro, acțiunea fiind primită spre examinare prin încheierea Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) din 24.06.2024. (f.d. 4-13)

La 01.11.2024, Darmancev Pavel s-a adresat cu cerere reconvențională împotriva lui Botnaru Sergiu, intervenient accesoriu notarul Moraru Natalia, solicitând instanței de judecată declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021. (f.d. 57-58)

Odată cu depunerea acțiunii reconvenționale, Darmancev Pavel a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale pe motiv că, starea materială a acestuia nu îi permite achitarea taxei de stat în mărime deplină în condițiile în care constituie o sumă exorbitantă.(f.d. 59)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 06 noiembrie 2024 (f.d. 60), se constată că, instanța de judecată a informat participanții la proces că la 01 noiembrie 2024 pîrîtul Darmancev Pavel prin intermediul poștei electronice a depus acțiune reconvențională.

A pus la discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa pîrîtului și cererii reconvenționale.

Completul de judecată constată că, instanța de judecată, prin încheiere protocolară dispune amînarea ședinței de judecată pentru data de 17 decembrie 2024, ora 15:00, fără a se expune asupra cererii reconvenționale și a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale.

La data de 06 noiembrie 2024, judecătorul Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, unipersonal emite încheiere prin care dispune respingerea cererii lui Darmancev Pavel de scutire de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale.

Nu dă curs cererii reconvenționale depusă de către Darmancev Pavel împotriva Botnaru Sergiu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021.

Se comunică lui Darmancev Pavel despre necesitatea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii reconvenționale și anume: în funcție de ajustarea pretențiilor, anexarea la materialele pricinii a dovezii de plată a taxei de stat în cuantumul stabilit de lege în raport cu valoarea acțiunii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 (zile) zile din data primirii copiei de pe încheierea în cauză.

S-a explicat lui Darmancev Pavel că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea reconvențională nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d. 62-63)

Astfel, Completul de judecată reține că, instanța de judecată fără a pune în discuție cererea privind scutirea totală de la taxa de stat, care a fost anexată la cererea reconvențională, în ședința de judecată din 06 noiembrie 2024, emite unipersonal încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, fără a se retrage în camera de deliberare.

Prin cererea din 03.02.2025, Darmancev Pavel a solicitat amînarea plății taxei de stat pînă la pronunțarea hotărîrii pe caz, invocând starea materială precară, fapt confirmat, potrivit cererii prin probele anexate la cerere. (f.d. 77)

Tot la 03.02.2025, Darmancev Pavel a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, la fel invocând starea materială precară, fapt confirmat, potrivit cererii, prin probele anexate la cerere. (f.d. 76)

Instanța de recurs constată că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 04.02.2025 instanța de judecată a informat participanții la proces că în adresa instanței a parvenit la 03.02.2025 cerere de amînare de la plata taxei de stat cît și cerere privind prelungirea termenului de achitare a taxei de stat, și a pus în discuție posibilitatea examinării în continuare a cauzei în contextual în care nu este soluționată chestiunea primirii cererii reconvenționale.

Astfel, instanța de judecată a considerat imposibil continuarea examinării cauzei în scopul asigurării drepturilor procesuale a pîrîtului, și a amînat ședința de judecată pentru 04 martie 2025, pentru soluționarea ambelor cereri corespunzător. (f.d. 80)

La 07 februarie 2025, unipersonal emite încheiere prin care dispune respingerea cererii lui Darmancev Pavel de amînare a plății taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depusă de către Darmancev Pavel împotriva Botnaru Sergiu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021, fiindu-i comunicat lui Darmancev Pavel despre necesitatea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii reconvenționale și anume, anexarea la cererea reconvențională a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 23926,33 lei (douăzeci trei mii nouă sute douăzeci șase, 33 lei), în original, acordându-i pentru aceasta un termen suplimentar de 10 (zece) zile din data recepționării copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat lui Darmancev Pavel că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea reconvențională nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d. 82-84)

La data de 14 aprilie 2025, Darmancev Pavel remite în adresa instanței de judecată cerere prin care solicită expedierea în adresa sa a eventualei încheierii de restituire a acțiunii reconvenționale pentru a fi contestată cu recurs. Consideră că, ședința din 15 aprilie 2025 nu poate avea loc pînă cînd Curtea de Apel Sud nu va soluționa cererea de recurs. (f.d. 91)

Lecturînd procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 aprilie 2025, se constată că, instanța de judecată a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa lui Darmancev Pavel cît și ținînd cont de cererea expusă mai sus. Instanța deliberînd pe loc a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa pîrîtului Darmancev Pavel, fără a se expune asupra cererii înaintate de Darmancev Pavel. (f.d. 92)

La materialele dosarului se regăsește încheierea unipersonală emisă la 15 aprilie 2025 prin care s-a dispus: restituirea cererii reconvenționalădepusă de către Darmancev Pavel împotriva lui Botnaru Sergiu, intervenient accesoriu notarul Moraru Natalia, cu privire la declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 10.09.2021, în cauza civilă la acțiunea inițială depusă de către Botnaru Sergiu împotriva lui Darmancev Pavel cu privire la încasarea datoriei în mărime de 39046,50 Euro. (f.d. 95-96)

Conform prevederilor art. 269 Cod de procedură civilă, *(1) Dispoziţiile primei instanţe sau ale judecătorului prin care cauza nu se soluţionează în fond se emit în formă de încheiere. Aceasta se emite în camera de deliberare în condiţiile art.48.*

(2) În cazul soluţionării unor probleme simple, instanţa poate emite încheiere fără a se retrage în camera de deliberare. O astfel de încheiere se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată.

(3) Încheierii i se dă citire imediat după enunţ.

(4) Încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepţia cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la şedinţa de judecată.

Potrivit alin. (2) art. 26 Cod de procedură civilă, *Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei*.

În baza celor expuse, Completul de judecată constată că, instanța de fond contrar prevederilor legale indicate a emis unipersonal încheierile din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025, 15 aprilie 2025, fără a oferi posibilitatea părților a se expune asupra cererilor depuse de Darmancev Pavel privind scutirea de la taxa de stat, ulterior cererile privind amînarea plății de la taxa de stat, și prelungirea termenului de achitare a taxei de stat, cît și fără a se retrage în camera de deliberare, or, cauza s-a examinat în ședință de judecată.

Aspectele încălcate de instanța de fond, instituie necesitatea admiterii recursului, casării încheierilor Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din data de 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025 și încheierea din 15 aprilie 2025 și remiterea cauzei pentru judecare în același complet de judecată.

La rejudecarea prezentei cauze, instanța urmează să țină cont de cele menționate în prezenta decizie, întru excluderea repetării erorilor admise, dispunând examinarea ei amplă și obiectivă, în ansamblu sub toate aspectele și în corespundere cu normele procesual-civile, adoptând în rezultat o hotărâre motivată și întemeiată.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art. 424, 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Darmancev Pavel.

Se casează încheierile Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 06 noiembrie 2024, 07 februarie 2025 și 15 aprilie 2025, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii reconvenționale.

Decizia este irevocabilă de la emitere, şi se plasează pe pagina web a instanței.

Preşedintele completului, judecător **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Inga GORLENCO**

Andrei SCRIPCENCO